

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Nadejda Toma, Vladimir Timofti

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele petiționarului Crăciun Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 02.03.2012 de către organul de urmărire penală al SUP a CGP mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2012010345, în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, pe faptul accidentului rutier ce a avut loc la 21 februarie 2012, în mun. Chișinău pe str. V. Alecsandri intersecție cu str. Kogălniceanu între automobilul de model „Opel Astra” cu nr.î. CLG 216 - conducător al mijlocului de transport R. Corcimari și automobilul de model „Volvo” cu nr.î. B999GNV - conducător al mijlocului de transport N. Crăciun.

2. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Dumitru Stoicev din 09.01.2013, a fost clasată urmărirea penală în cauza penală nr. 2012010345, în privința lui Corcimari Roman, cu scoaterea integrală de sub urmărire penală a acestuia, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

3. La data de 07.02.2013 reprezentantul legal al părții vătămate, V. Crăciun a contestat ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a lui Corcimari Roman din 09.01.2015 la procurorul ierarhic superior, în ordinea prevederilor art. 298-299¹ Cod de procedură penală.

4. Prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu, din 18.02.2013 plângerea reprezentantului petiționarului a fost admisă parțial, cu modificarea ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013, cu scoaterea lui Roman Corcimari de sub urmărire penală în cauza penală nr. 2012010345, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii cu clasarea procesului respectiv, totodată s-a dispus recunoașterea șoferului Roman Corcimari vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional și liberarea acestuia de răspundere în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

5. Prin ordonanța procurorului, șef al secției control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, Adrian Mircos din 17.04.2015, a fost respinsă plângerea petiționarului Corcimari Roman împotriva ordonanței procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu, din 18.02.2013.

6. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.05.2015 a fost admisă plângerea depusă de petiționarul Corcimari Roman, cu declararea nulității

ordonanței procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu, din 18.02.2013, precum și a ordonanței procurorului, șef al secției control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, Adrian Mircos din 17.04.2015, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului Corcimari Roma, cu obligarea procurorului să înlăture încălcările procedurale admise.

7. Încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.05.2015, a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2015.

8. Prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 02.11.2015, a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Dumitru Stoicev din 09.01.2013, privind clasarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012010345, cu retragerea cauzei penale în procedură proprie pentru exercitarea urmăririi penale.

9. Prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 02.11.2015, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Corcimari Roman în cauza penală nr. 2012010345, din lipsa elementelor infracțiunii, cu pornirea procesului contravențional în privința acestuia, în temeiul art. 242 alin.(2) Cod contravențional, și recunoașterea lui Corcimari Roman vinovat în comiterea contravenției și liberarea acestuia de răspundere contravențională, pe motiv de expirare a termenului de prescripție.

10. Ordonanța procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău din 02.11.2015, cu privire la pornirea procesului contravențional în privința lui Corcimari Roman, a fost contestată de petiționar la data de 21.12.2015, în ordinea prevederilor art. 298-299¹ Cod de procedură penală.

11. Potrivit răspunsului procurorului în secția control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vitalie Rusu, din 31.12.2015, în rezultatul verificării argumentelor invocate, s-a stabilit că acestea nu vizează latura procesual-penală, nefiind exprimat dezacordul cu scoaterea de sub urmărire penală și clasarea procesului penal, raționamentele indicate referindu-se la neacceptarea poziției procurorului în partea ce ține de inițierea unui proces contravențional și adoptarea unei decizii în consecință.

12. Ordonanța procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, cu privire la anularea ordonanței de clasare a procesului penal, a fost contestată de petiționar la data de 25.03.2016, în ordinea prevederilor art. 298-299¹ Cod de procedură penală.

13. Prin ordonanța Procurorului General interimar al RM, Harunjen Eduard din 12.04.2016 a fost admisă plângerea lui Corcimari Roman, a fost anulată ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, fiind dispusă reluarea urmăririi penale și retragerea cauzei penale nr. 2012010345.

14. Petiționarul Corcimari Roman a depus în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, mai multe plângeri judecătorești de instrucție din cadrul judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, care prin încheierea din 21.04.2016, au fost conexe pentru examinare într-o procedură unică.

15. Prin încheierea judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.05.2016, a fost admisă în parte plângerea depusă de către petiționarul Corcimari Roman și s-a declarat nulă ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Corcimari Roman în cauza penală nr. 2012010345, din lipsa în acțiunile acestuia a

elementelor constitutive ale infracțiunii, totodată a fost declarată inadmisibilă plângerea lui Corcimari Roman în partea solicitării de a anula ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, privind pornirea procesului contravențional în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, în privința lui Corcimari Roman, tot prin încheierea dată s-a dispus încetarea procedurii de examinare a plângerii lui Corcimari Roman în partea solicitării de a anula ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, cu privire la anularea ordonanței de clasare a urmăririi penale nr. 2012010345, din 09.01.2013.

16. Nefiind de acord cu încheierea dată, împotriva acesteia a declarat recurs petiționarul Corcimari Roman, solicitând casarea parțială a încheierii instanței de fond în partea respingerii plângerii petiționarului ca fiind inadmisibilă și în partea încetării procedurii de examinare a acesteia, cu anularea în totalitate a ordonanței procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, privind anularea ordonanței procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2015, privind clasarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012010345, cu retragerea cauzei penale în procedură proprie pentru exercitarea urmăririi penale personal și anularea în totalitate a ordonanței procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău din 02.11.2015, privind pornirea procesului contravențional.

În motivarea recursului a invocat următoarele:

- conținutul ordonanței din 02.11.2015, este identic cu ordonanța din 18.02.2013, care a fost anulată prin încheierea judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.05.2015, iar procurorul nu a înlăturat încălcările admise la adoptarea ordonanței din 18.02.2013, totodată prin emiterea acestei ordonanței s-au ignorat prevederile art. 20, 21 a Constituției RM, cât și a Hotărârii Curții Constituționale din 14.05.2015, privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel la emiterea ordonanței din 02.11.2015, procurorul nu a indicat careva circumstanțe noi descoperite și niciun viciu fundamental, iar motivarea precum că nu a fost stabilită persoana vinovată de comiterea accidentului rutier, nu constituie temei de reluare a urmăririi penale, totodată în contextul Hotărârii Curții Constituționale, se menționează că procurorul nu era în drept să reia urmărirea penală în lipsa unei încheieri a judecătorului de instrucție, cu atât mai mult că prin încheierea judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.05.2015, plângerea lui Corcimari Roman a fost admisă, fiind declarată nulă ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 18.02.2013, astfel fiind recunoscută legalitatea ordonanței procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013.

17. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016, a fost admis recursul declarat de către petiționarul Corcimari Roman, casată parțial încheierea judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.05.2016, în partea declarării ca fiind inadmisibilă a plângerii lui Corcimari Roman în partea solicitării de a anula ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, privind pornirea procesului contravențional în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, în privința lui Corcimari Roman și în partea încetării procedurii de examinare a plângerii lui Corcimari Roman în partea solicitării de a anula ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, cu privire la anularea ordonanței de clasare a urmăririi

penale nr. 2012010345, din 09.01.2013, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte după cum urmează:

A fost declarată nulă ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, în partea privind anularea ordonanței procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013, privind clasarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012010345, cu retragerea cauzei penale în procedură proprie pentru exercitarea urmăririi penale personal.

A fost declarată nulă ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, în partea privind pornirea procesului contravențional în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, în privința lui Corcimari Roman.

18. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat, că sunt temeiuri de fapt și de drept, pentru a declara nulitatea ordonanței procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, deoarece procesul penal efectuat în prezenta cauză, are un caracter incomplet și neobiectiv, organul de urmărire penală la examinarea plângerii nu a cercetat cauza complet, multiaspectual și obiectiv, lucru care afectează dreptul lui Corcimari Roman la un proces echitabil.

Astfel, instanța de judecată a statuat, că reluarea urmăririi penale în cauza penală vizată, de către procurorul adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu prin ordonanța din 02.11.2015, este contrară prevederilor legale și nu conține circumstanțele noi descoperite de către acesta, care afectează legalitatea ordonanței procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013, privind clasarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012010345.

Instanța de recurs a stabilit, că ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, este una neîntemeiată, reieșind din faptul, că însuși ordonanța anulată de către acesta, adică ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013, nu conține careva erori și a fost emisă cu respectarea legislației în vigoare, lucru constatat și prin încheierea judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 28.05.2015, menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2015, prin care a fost admisă plângerea depusă de către Corcimari Roman și a fost declarat nulă ordonanța procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu, din 18.02.2013, emisă în cadrul urmăririi penale nr. 2012010345, prin care a fost modificată ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău Dumitru Stoicev din 09.01.2013, prin care a fost clasat procesul penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de învinuit, fiind dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Corcimari Roman, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și clasarea procesului respectiv, recunoașterea lui Corcimari Roman vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin.(2) Cod contravențional și liberarea acestuia de răspundere în legătură cu expirarea termenului de prescripție, de asemenea s-a declarat nulă ordonanța procurorului, șef al secției control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, Adrian Mircos din 17.04.2015, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului Corcimari Roman împotriva ordonanței procurorului, adjunct al procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu, din 18.02.2013, emisă în cadrul urmăririi penale nr. 2012010345.

În circumstanțele descrise, instanța de recurs a statuat, că în acest caz, procurorul Lupu Vladimir nu a stabilit cu certitudine care anume sunt

circumstanțele noi descoperite, sau un viciu fundamental care ar afecta ordonanța emisă de către procurorul în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru la data de 09.01.2013.

În acest sens, instanța de recurs a accentuat, că este inadmisibilă de drept alegația procurorului, precum că nu ar fi fost stabilită persoana vinovată de comiterea accidentului rutier din data de 21.02.2012, iar ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău, Stoicev Dumitru din 09.01.2013, nu ar produce efecte juridice, deoarece în cazul de față neidentificarea de către organul de urmărire penală a persoanei pasibile tragerii la răspundere penală, nu constituie o circumstanță nouă stabilită, sau un viciu fundamental care afectează hotărârea adoptată.

Motivarea instanței de fond, precum că ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, este pasibilă contestării conform art. 448 Cod contravențional, instanța de recurs a apreciat-o ca fiind incorectă, deoarece prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, nu s-a dispus doar pornirea procesului contravențional în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, în privința lui Corcimari Roman, dar s-a dispus și nemijlocit scoaterea persoanei de sub urmărire penală, astfel că este inadmisibilă de drept, examinarea în două procese separate, a legalității ordonanței procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 02.11.2015, aceasta fiind pasibilă examinării în procesul dat de către judecătorul de instrucție, conform art. 41 și art. 313 Cod de procedură penală.

19. Avocatul Guțu Tatiana în numele petiționarului Crăciun Nicolae declară la 16.08.2016 recurs în anulare, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, recurentul a invocat, că decizia atacată, în opinia recurentului, este emisă cu erori de drept de natura unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Ordonanța adjunctului procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu din 02.11.2015 prin care fost anulată ordonanța de clasare adoptată de procurorul în procuratura mun. Chișinău, Dumitru Stoicev la 09.01.2013 în cauza penală nr.2012010345, a fost anulată prin ordonanța procurorului general-interimar Eduard Harujen la data de 12.04.2016, care nu a fost anulată și este în vigoare până în prezent și produce efecte juridice în acest sens.

În pofida faptului, că pe capătul solicitării de anulare a ordonanței din 02.11.2015 adoptată de adjunctul procurorului mun. Chișinău, Vladimir Lupu de clasare a ordonanței din 09.01.2013 adoptată de procurorul în procuratura mun. Chișinău, Dumitru Stoicev a fost soluționat anterior judecării plângerilor și a fost încetată procedura pe acest capăt de plângere, instanța de recurs a neglijat acest fapt și în decizia sa nici nu s-a expus pe marginea acestuia, deși era obligată să motiveze din care considerente anulează ambele ordonanțe din 02.11.2015, având în vedere că una a fost anulată prin ordonanța procurorului general încă la 12.04.2016 și care este în vigoare.

Astfel, ordonanța procurorului-general interimar din 12.04.2016 este un act emis anterior deciziei Curții de Apel Chișinău din 13.06.2016 prin care a fost soluționat fondul cauzei și care nu a fost contestată de către Corcimari Roman în procedura art. 313 Cod de procedură penală și nici nu a fost obiect de examinare

plângerilor lui Corcimari Roman nici în cadrul instanței de fond și nici în cadrul instanței de recurs.

Partea vătămată Crăciun Nicolae are un interes legal de a înainta prezentul recurs în anulare având în vedere că pe rolul judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în procedura art. 313 Cod de procedură penală se examinează plângerea sa împotriva ordonanței procurorului general-interimar din 12.04.2016.

Pe lângă faptul, că instanța de recurs a admis încălcarea normelor de drept material, aceasta a comis și încălcarea normelor procedurale la examinarea recursului și anume nu a fost citată partea vătămată și cauza a fost examinată în lipsa acestuia, deși în fond cauza a fost examinată cu participarea sa. Despre decizia contestată a aflat în cadrul examinării cauzei civile, care se află pe rolul judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

În concluzia celor menționate, recurentul consideră, că instanța de recurs a admis erori judiciare grave la examinarea recursului, de natura unui viciu fundamental, prin care a fost afectată hotărârea atacată, și a fost încălcat și dreptul părții vătămate la un proces echitabil, prevăzut de art.6 Co EDO și dreptul la un recurs efectiv, prevăzut de art.13 Co EDO.

20. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În speță se constată, că decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016, pronunțată pe marginea încheierii judecătorului de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, este irevocabilă.

Colegiul penal statuează, că legiuitorul nu mai prevede căi de atac asupra unei hotărâri judecătorești pe o chestiune de verificare a legalității actelor sau acțiunilor organelor de urmărire penală, iar, în consecință, o asemenea hotărâre nu cade sub incidența hotărârilor judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, care sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reiterează că procedura de atac a hotărârilor judecătorești irevocabile cu recurs în anulare este reglementată de art. 452 Cod de procedură penală.

În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Astfel, Colegiul penal statuează că împotriva hotărârilor judecătorești prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția și condamnarea persoanei, acestea sunt irevocabile și nu sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare, ceea ce este prevăzut de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, iar recursul în anulare declarat de avocatul Guțu Tatiana este inadmisibil, deoarece o astfel de hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele petiționarului Crăciun Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2016, deoarece nu îndeplinește condițiile de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **14 decembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir